

המזכירות הפדגוגית
הפיקוח על הוראת העברית בקדם-יסודי
וביסודי

חינוך לשוני-עברית

תוכניות חינוכיות

גפ"ן - לקראת תשפ"ג

דליה הלוי דרזנר
מפמ"רית עברית בקדם-יסודי וביסודי
אייר תשפ"ב – מאי 2022

תוכניות הפיקוח על הוראת העברית במאגר התוכניות - 1

שם התוכנית	מינהל	אגף/יחידה	אוכלוסיית יעד	פרוט קצר וקישור	משאבים נדרשים	איש קשר – שם ודוא"ל	הערות	מספר התוכנית בגפ"ן
קול קורא לקידום שטף הקריאה	מזכירות פדגוגית	פיקוח על הוראת העברית ביסודי	מורים	"קול קורא" היא הרחבה יישומית לתוכנית הלימודים המחייבת בחינוך הלשוני. מטרתה לבסס קריאה בכיתות ב-ו. התוכנית כוללת ידע תיאורטי למורים, פרקטיקות יישומיות ומערך של אבחוני קריאה. התוכנית מושתתת על זיקה הדוקה בין הערכה להוראה ומתבצעת במסגרת שיעורי העברית במליאת הכיתה או בקבוצות קטנות https://edu.gov.il/mazhap/Hebrew-Primary/Curriculum/Pages/curriculum-elementary-school.aspx	איתור מורה מובילה מתוך צוות בית הספר להטמעת התוכנית רכישת חצי יום הדרכה למורה המובילה (רצוי הגדרה בתוכנית העבודה של המדריכה הבית ספרית) השתתפות המורה המובילה/מדריכה בהשתלמות ארצית מקוונת (30 שעות, מוכר לגמול השתלמות) 2 שעות פרטניות להוראה בקבוצה קטנה עבור כל מחנכת, בכל שכבת גיל הקצאת זמן למפגשי הדרכה של המורה המובילה עם מחנכות שכבות הגיל הנבחרות	ד"ר לימור קולן / ד"ר שני לוי שמעון רויטל לוי revitallev@education.gov.il		20049
שמחת הקריאה לעידוד קריאת ספרים	מזכירות פדגוגית	פיקוח על הוראת העברית ביסודי		התוכנית עוסקת בערך של קריאת ספרים ובתרומתם רחבת ההיקף. התוכנית כוללת: פרקטיקות הוראה לקריאה מונחית בכיתה; יחידות הוראה מובנות לספרים נבחרים; מבחר השתלמויות ומפגשים למורים; פיתוח יזמות של מורים לעידוד קריאה להנאה, טיפוח הוראת הספרות. אתר שמחת הקריאה	ללא הדרכה בית ספרית בעברית - חינוך לשוני רכישת ציוד – סטים של ספרים לקריאה מונחית וכן ספרים להעשרת ספרית הכיתה הקצאת 10-12 שעות הוראה בשיעורי עברית לקריאת ספרים	ד"ר יעל שגב / ללי מור lalymor1@gmail.com רויטל לוי revitallev@education.gov.il	רכישת ציוד	907

תוכניות הפיקוח על הוראת העברית במאגר התוכניות - 2

שם התוכנית	מינהל	אגף/יחידה	אוכלוסיית יעד	פרוט קצר וקישור	משאבים נדרשים	איש קשר –שם ודוא"ל	הערות	מספר התוכנית בגפ"ן
חבורת האצבעות הירוקות	מזכירות פדגוגית	פיקוח על הוראת העברית ביסודי	מורים ותלמידים	מהלך בן כ 15-שיעורים בנושא סביבה . התלמידים קוראים סיפורים וטקסטים מידעיים , מצטרפים לחבורת "האצבעות הירוקות , " מרחיבים ידע ובוחרים משימה להגנת הסביבה .תוך כדי הפעילות הם מבצעים משימות הערכה ולומדים מיומנויות שפה . התוכנית בנויה במודל, משלבת מישחק, כוללת אתר לילדים, מדריך למורה, ניתוח טעויות . מתאים להוראה בין-תחומית. לצפייה בקישור : https://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/HebrewPrimary/professional-development/GreenFingers.pdf	ליווי של מדריכה או רכזת שפה הקצאת 15-20 שעות הוראה בכיתות ג או ד זמן למידה של מורים	אילנית אברהם /תמר משלי tamar.michaly@gmail.com ד"ר לירון פרימור רויטל לוי revitallev@education.gov.il		20051
לקראת מומחית אוריינות בית ספרית	מזכירות פדגוגית/ מינהל פדגוגי	הפיקוח על הוראת העברית ביסודי /האגף לחינוך יסודי	רכזות שפה / מורות מובילות	התמקצעות של רכזות עברית (או מורה בכירה) בתוכנית למידה בת 3 שנים, כ- 180 שעות. הלמידה תתקיים בקורס ארצי דיגיטלי + ליווי במחוז או בביה"ס, ותכלול העמקה עיונית לצד ידע פדגוגי בהוראת שפה, התנסות מונחית בהדרכה, בהעברת מפגשי השתלמות בית-ספרית ועוד.	רכישת חצי יום או יום הדרכה עבור רכזת עברית/מורה מובילה שעות בודדות להוראה פרטנית - רצוי הקצאת שעות להדרכה פנימית זמן מורים לקבלת הנחיה הקצאת שעות השתלמות בית ספרית ליווי של מדריכה לחינוך לשוני , בהתייעצות עם מדריכה מחוזית.	רויטל לוי revitallev@education.gov.il		20071
יסודות שלב ב'	מינהל פדגוגי / מזכירות פדגוגית	האגף לחינוך יסודי/ הפיקוח על הוראת העברית ביסודי	מורים ותלמידים	סגירת פערים לימודיים לתלמידים שעולים לכיתה ג ' ועדיין אינם שולטים בקריאה ובכתיבה. הכשרת איש צוות בתחום החינוך הלשוני -עברית ובהיבטי מיומנויות לומד עצמאי, מסוגלות עצמית והכוונה עצמית.	רכישת ימי הדרכה /שעות בודדות / השתתפות מורות בהכשרה ייעודית	גילה קרול /מוריה טלמור		18566

תוכניות הפיקוח על הוראת העברית במאגר התוכניות - 3

שם התוכנית	מינהל	אגף/יחידה	פרוט קצר וקישור	משאבים נדרשים	איש קשר – שם ודוא"ל	הערות	מספר התוכנית בגפ"ן
מן המחקר אל הכיתה	מזכירות פדגוגית	פיקוח על הוראת העברית ביסודי	מורים	סדרת מפגשים פתוחים של חוקרים עם מורים , (חוקרים מתחומי השפה והחינוך הלשוני מוזמנים להציג מחקר רלוונטי להוראת עברית ולקיים שיח עם המאזינים. מורים שלומדים ב"כוורת" זכאים לגמול עבור כל מפגש. לקבלת מידע וקישורים להרצאות יש למלא את הטופס בקישור https://forms.gle/DsDoqkdYDPNqZQra6	ד"ר מיקי כהן Mikico24@gmail.com לירון פרימור lironprimor@gmail.com רויטל לוי revitallev@education.gov.il	המפגשים מוקלטים ונשמרים באתר החינוך הלשוני. המפגשים מתקיימים בערך אחת לחודש בשעות הערב. אין צורך להשתתף בכל ההרצאות. לצפייה בהקלטות המפגשים הקודמים ניתן להכנס לקישור https://edu.gov.il/mazhap/Hebrew-Primary/professional-knowledge/Pages/research.aspx	20048
רכזות מנחות פיתוח מקצועי	מזכירות פדגוגית	פיקוח על הוראת העברית ביסודי	רכזות שפה / מורות מובילות	השתלמות מפעילה לרכזות עברית. הרכזות מעמיקות בתחום תוכן (כגון שיח כיתה, הבנת הנקרא, הבעה בכתב ועוד), מקבלות מצגות וחומרי הדרכה, מתנסות בהעברת התכנים במסגרת הפיתוח המקצועי הבית ספרי תוך קבלת הנחיה וליווי בהשלמות (בהיקף 10-12 שעות) לצפייה: https://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/HebrewPrimary/professional-development/rakazot.pdf	אילנית אברהם/ד"ר מעין תדמור-טרינסקי maayant21@gmail.com רויטל לוי revitallev@education.gov.il	התוכנית מחייבת השתתפות רכזת בהשתלמות. בית ספר מקצה לרכזת זמן הנחייה למורים בהיקף שיבחר.	20054
"כשתרבות ושפה נפגשות" - תרבות יהודית ישראלית וחינוך לשוני	מזכירות פדגוגית	פיקוח על הוראת העברית ביסודי	מורים ותלמידים	12 יחידות הוראה דיגיטליות לכיתות א-ג. היחידות כוללות מדריכים למורה. יחידות ההוראה כוללות טקסטים מן המקורות היהודיים וטקסטים מן התרבות הישראלית העכשווית לצד טיפוח מיומנויות שפה והעשרת אוצר המילים. היחידות אינטראקטיביות ומגוונות, מלוות את לוח השנה ועוסקות בנושאים קרובים לילדים. קישור ליחידות באתר החינוך הלשוני : https://edu.gov.il/mazhap/Hebrew-Primary/learning/Pages/teaching-learning-materials.aspx	לפרטים והרשמה להשתלמות: רויטל לוי revitallev@education.gov.il מפתחת ומובילת התוכנית: ד"ר אסתי תאומים בן-מנחם	יש להקצות לפחות 15 שעות הוראה (שעות עברית ותרבות יהודית ישראלית) לכל כיתה שלומדת את התוכנית.	20055

פירוט על התוכניות ראו בשקפים הבאים

שם התוכנית: "קול קורא" לקידום שטף הקריאה

תחום הדעת: עברית, יסודי

תקציר התוכנית: "קול קורא" היא הרחבה יישומית לתוכנית הלימודים המחייבת בחינוך הלשוני. מטרתה לבסס את הקריאה בכיתות ב-ו לצד קידום מיומנויות שפה נוספות. התוכנית כוללת ידע תיאורטי למורים, פרקטיקות יישומיות ומערך של אבחוני קריאה. התוכנית מושתתת על זיקה הדוקה בין הערכה להוראה ומתבצעת במסגרת שיעורי העברית במליאת הכיתה או בקבוצות קטנות.

אוכלוסיית יעד: יסודי, מורים, מורה מובילה בחינוך הלשוני

מה נדרש (משאבים) מביה"ס שרוצה להשתתף בתוכנית?

- ☐ איתור מורה מובילה מתוך צוות בית הספר להטמעת התוכנית (עדיפות לרכזת/מדריכה בחינוך הלשוני)
- ☐ רכישת חצי יום הדרכה למורה המובילה (רצוי הגדרה בתוכנית העבודה של המדריכה הבית ספרית)
- ☐ השתתפות המורה המובילה/מדריכה בהשתלמות ארצית מקוונת (30 שעות, מוכר לגמול השתלמות)
- ☐ 2 שעות פרטניות להוראה בקבוצה קטנה עבור כל מחנכת, בכל שכבת גיל (מיקוד בשתי שכבות גיל - אופציונאלי)
- ☐ הקצאת זמן למפגשי הדרכה של המורה המובילה עם מחנכות שכבות הגיל הנבחרות.

למי לפנות לכניסה לתוכנית: מדריכה מחוזית /דליה הלוי דרזנר, מפמ"ר עברית ביסודי

revitallev@education.gov.il קול קורא מספר תכנית: 20049

שם התוכנית: "שמחת הקריאה" לעידוד קריאת ספרים

תחום הדעת: עברית, יסודי

תקציר התוכנית :

התוכנית עוסקת בערך של קריאת ספרים ובתרומתם רחבת ההיקף. התוכנית כוללת: פרקטיקות הוראה לקריאה מונחית בכיתה; יחידות הוראה מובנות לספרים נבחרים; מבחר השתלמויות ומפגשים למורים; פיתוח יוזמות של מורים לעידוד קריאה להנאה; טיפוח הוראת הספרות.

אוכלוסיית יעד: יסודי, מורים

למי לפנות: רויטל לוי revitallev@education.gov.il

מה נדרש (משאבים) מביה"ס שרוצה להשתתף בתוכנית?

- ☐ הדרכה בית ספרית בעברית-חינוך לשוני
- ☐ רכישת ציוד - סטים של ספרים לקריאה מונחית וכן ספרים להעשרת ספריית הכיתה
([רשימת ספרים מומלצים באתר מפמ"ר](#))
- ☐ הקצאת 10-12 שעות הוראה בשיעורי עברית לקריאת ספרים

למי לפנות לכניסה לתוכנית: מדריכה מחוזית

"שמחת הקריאה" - מספר תוכנית במאגר התוכניות: 907

שם התוכנית: לקראת מומחית אוריינות בית ספרית

תחום הדעת: עברית יסודי

תקציר התוכנית :

התמקצעות של רכזות עברית (או מורה בכירה) בתוכנית למידה בת 3 שנים, כ- 180 שעות. הלמידה תתקיים בקורס ארצי דיגיטלי + ליווי במחוז או בביה"ס, ותכלול העמקה עיונית לצד ידע פדגוגי בהוראת שפה, התנסות מונחית בהדרכה, בהעברת מפגשי השתלמות בית-ספרית ועוד. רכזות יתקבלו לאחר תהליך מיון ובתנאי של מחויבות ללמידה ארוכת טווח ומחויבות בי"ס לתמיכה במהלך.

אוכלוסיית יעד: יסודי, מורים

מה נדרש (משאבים) מביה"ס שרוצה להשתתף בתוכנית ?

- ☐ רכישת חצי יום או יום הדרכה עבור רכזת עברית/מורה מובילה
- ☐ שעות בודדות להוראה פרטנית - רצוי
- ☐ הקצאת שעות להדרכה פנימית זמן מורים לקבלת הנחיה
- ☐ הקצאת שעות השתלמות בית ספרית
- ☐ ליווי של מדריכה לחינוך לשוני, בהתייעצות עם מדריכה מחוזית

למי לפנות לכניסה לתוכנית : מדריכה מחוזית /מפמ"ר עברית ביסודי revitallev@education.gov.il
"לקראת מומחה אוריינות" - מספר תוכנית במאגר התוכניות: 20071

שם התוכנית: "חבורת האצבעות הירוקות" עולמון הוראה-הערכה

תחום הדעת: עברית, יסודי

תקציר התוכנית :

מהלך בן כ- 15-20 שיעורים בנושא סביבה. התלמידים קוראים סיפורים וטקסטים מידעיים, מצטרפים לחבורת "האצבעות הירוקות", מרחיבים ידע ובוחרים משימה להגנת הסביבה. תוך כדי הפעילות הם מבצעים משימות הערכה ולומדים מיומנויות שפה. התוכנית בנויה על פלטפורמת המודל, משלבת משחק, כוללת אתר לילדים, מדריך למורה, ניתוח טעויות. מתאים להוראה בין-תחומית.

אוכלוסיית יעד: יסודי, מורים ותלמידים (יחידות הוראה והערכה מוכנות)

מה נדרש (משאבים) מביה"ס שרוצה להשתתף בתוכנית?

- ☐ ליווי של מדריכה או רכזת שפה
- ☐ הקצאת 15-20 שעות הוראה בכיתות ג או ד
- ☐ זמן למידה של מורים

למי לפנות לכניסה לתוכנית: מדריכה מחוזית/מפמ"ר עברית ביסודי revitallev@education.gov.il
"חבורת האצבעות הירוקות" - מספר תוכנית במאגר התוכניות: 20051

שם התוכנית: מן המחקר אל הכיתה

תחום הדעת: עברית, יסודי

תקציר התוכנית: סדרת מפגשים פתוחים של חוקרים עם מורים (וובינרים). חוקרים מתחומי השפה והחינוך הלשוני מוזמנים להציג מחקר רלוונטי להוראת עברית ולקיים שיח עם המאזינים. מורים שלומדים ב"כוורת" זכאים לגמול עבור כל מפגש. לקבלת מידע וקישורים להרצאות יש למלא את הטופס בקישור <https://forms.gle/DsDoqkdYDPNqZQra6>

אוכלוסיית יעד: יסודי, מורים

מה נדרש (משאבים) מביה"ס שרוצה להשתתף בתוכנית?
הקצאת שעות ללמידה ולשיתוף במסגרת ההשתלמות בית ספרית

למי לפנות לכניסה לתוכנית: מדריכה מחוזית /מפמ"ר עברית ביסודי revitallev@education.gov.il
"מן המחקר אל הכיתה" - מספר תוכנית במאגר התוכניות: 20048

שם התוכנית": רכזת מנחה פיתוח מקצועי בית ספרי "

תחום הדעת: עברית יסודי

תקציר התוכנית: השתלמות מפעילה לרכזות עברית: הרכזות מעמיקות בתחום תוכן (כגון שיח כיתה, הבנת הנקרא, הבעה בכתב ועוד), מקבלות מצגות וחומרי הדרכה ומתנסות בהעברת התכנים במסגרת הפיתוח המקצועי הבית ספרי תוך קבלת הנחיה וליווי בהשלמות (בהיקף 10-12 שעות). לצפייה בקישור: https://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/HebrewPrimary/professional-development/rakazot.pdf

אוכלוסיית יעד: יסודי, תלמידים ומורים

מה נדרש (משאבים) מבין"ס שרוצה להשתתף בתוכנית?

- ☐ הקצאת שעות ללמידה בכיתות א-ג
- ☐ רצוי ליווי של מדריכה בית ספרית או רכזת עברית
- ☐ נדרשת גישה למחשב

למי לפנות לכניסה לתוכנית: מדריכה מחוזית /מפמ"ר עברית ביסודי revitallev@education.gov.il "כשתרבות ועברית נפגשות - "מספר תכנית במאגר התוכניות 20054 :

שם התוכנית": כשתרבות ועברית נפגשות"

תחום הדעת: עברית, יסודי

תקציר התוכנית 12: יחידות הוראה דיגיטליות לכיתות א-ג ומדריכים למורה. יחידות ההוראה כוללות טקסטים מן המקורות היהודיים וטקסטים מן התרבות הישראלית העכשווית לצד טיפוח מיומנויות שפה והעשרת אוצר המילים. היחידות אינטראקטיביות ומגוונות, מלוות את לוח השנה ועוסקות בנושאים קרובים לילדים. קישור ליחידות באתר החינוך הלשוני:

<https://edu.gov.il/mazhap/Hebrew-Primary/learning/Pages/teaching-learning-materials.aspx>

אוכלוסיית יעד: יסודי, תלמידים ומורים

מה נדרש (משאבים) מבין "ס שרוצה להשתתף בתוכנית?

- ☐ הקצאת שעות ללמידה בכיתות א-ג
- ☐ רצוי ליווי של מדריכה בית ספרית או רכזת עברית
- ☐ נדרשת גישה למחשב

למי לפנות לכניסה לתוכנית: מדריכה מחוזית /מפמ"ר עברית ביסודי revitallev@education.gov.il
"רכזות מנחות פיתוח מקצועי" - מספר תכנית במאגר התוכניות: 20055

שם התוכנית: יסודות שלב ב'

תחום הדעת: חינוך לשוני-עברית/יסודי

תקציר התוכנית :

סגירת פערים לימודיים לתלמידים שעולים לכיתה ג' ועדין אינם שולטים בקריאה ובכתיבה. הכשרת איש צוות בתחום החינוך הלשוני-עברית ובהיבטי מיומנויות לומד עצמאי, מסוגלות עצמית והכוונה עצמית.

אוכלוסיית יעד :

☐ יסודי

☐ תלמידים/מורים

מה נדרש (משאבים) מביה"ס שרוצה להשתתף בתוכנית?

☐ רכישת ימי הדרכה (רבע/חצי/שלם)

☐ שעות בודדות

☐ אחר: השתתפות בהכשרה ייעודית

למי לפנות לכניסה לתוכנית: גילה קרול, מוריה טלמור

מספר התוכנית במאגר התוכניות: 18566

תוכניות נוספות בגפ"ן מיוחדות לחמ"ד

שם התוכנית	פרטים על התוכנית	מספר התוכנית בגפ"ן
תוכנית "עופרים" לטיפול ההבעה בכתב ובעל-פה	השתלמות מקוונת מפעילה, בהיקף של 30 שעות. ההשתלמות כוללת את העקרונות הדידקטיים של תוכנית "עופרים" אותם ניתן ליישם בנושאים שונים ובמפגש עם סוגות שונות בדרך חווייתית. התוכנית כוללת מבנה שיעור כולל: שיחת חימום, מפגש עם טקסט, העשרת אוצר מילים, משחק תפקידים, כתיבה והערכה.	20057
מרוץ הצבי	תחרות כתיבת סיפורים של תלמיד החמ"ד. בתקופת התחרות תמתקיימות הדרכות וירטואליות למורים ולתלמידים. תלמידי כלל התלמידים מתפרסמים באתר "הסופרים הצעירים". ישנם תלמידים הזוכים בשלב מחוזי ויש בשלב הארצי. מתקיים מסלול מיוחד לתלמידים עולים חדשים.	18572
דור לדור יביע אומר בחינוך הלשוני	תוכנית המעמיקה את הקשר בין התלמידים לסבא וסבתא או מבוגר אחר במשפחה בפעילויות מגוונות במהלך השנה המקדמות מיומנויות שפה כגון: סיפורו של חפץ, סיפורי עליה, תמונה מספרת, ראיון בהסכת (פודקאסט) ועוד.	19660
מסע אל הפרשה	תוכנית הוראה הכוללת הכנת דבר תורה לפרשת שבוע וכן הצגתו בפני קהל (בכיתות ו - הכנת דרשה לבת/בר מצווה) הדגש מבחינת התוכן הוא על בחירת נושא/מסר רלוונטי לחיי התלמידים.	18574
הצעה לספר	תוכנית המופעלת בחודש האחרון לשנת הלימודים בה תלמידים לומדים להמליץ על ספר בשילוב קטע של קריאה בקול מהספר על-פי בחירה. בסוף התוכנית מתקיימת התכנסות בית ספרית חגיגת בהשתתפות אנשים מחוץ לבית הספר. התוכנית על-שם אורי אורבך ז"ל.	
קוראים למיליון	תוכנית לעידוד קריאה להנאה. במהלך התוכנית מוצב יעד כמותי לכל כיתה לקריאת ספרים. המורים מפעילים פעילויות לעידוד קריאה בבית הספר ובשעות הפנאי	19639
שווה קריאה	תוכנית לעידוד קריאת ספרים בשעות הפנאי בדגש על חוויית הקריאה, גיבוש טעם אישי ופעילות חברתית לעידוד אחרים לקרוא ספרים. תלמידים יכולים לזכות ב"התו השווה" כהוקרה על פעילותם החברתית.	19642

כל תוכניות החמ"ד מתבצעות מטעם היחידה לחינוך לשוני בחמ"ד במינהל החינוך הדתי.
כל התוכניות מיועדות למורים וניתנות חינם, ללא משאבים.
לפרטים: יעל נדלר | yaelna@education.gov.il

בתי הספר מוזמנים ללמוד איתנו!

נשמח לעמוד לרשותכם:

• המפמ"רית דליה הלוי דרזנר 0506288945

יחד עם:

- צוות הפיקוח על הוראת העברית במזכירות הפדגוגית
- גילה קרול, מנהלת המחלקה למיומנויות יסוד באגף לחינוך יסודי
- יעל נדלר, מפקחת על החינוך הלשוני בחמ"ד
- אורית רוזנמן, מפקחת על הוראת העברית במחוז החרדי
- מדריכות מחוזיות וצוות ההדרכה